

i-mentor

‘wie zijn wij en hoe werken wij’

Context

De economische noodzaak van degelijke IT bij de overheid lijkt triviaal. Als Nederland zullen wij steeds trager gaan functioneren door de inadequate IT bij de overheid, waardoor de productiviteit en dus de welvaart zullen afnemen. Voor grotere welvaart en zelfs voor welzijn moeten bedrijven en burgers makkelijker kunnen communiceren met elkaar en met de overheid. Aan het welzijn, met name het gevoel van veiligheid, wordt de laatste jaren door onhandige IT-gerelateerde missers, geen goed gedaan.

1. De overheid blijft qua organisatiestructuur en managementstijl te veel hangen in de oude wereld, terwijl buiten de digitale en lichtvoetige wereld oprukt.
2. De overheid komt steeds meer vast te zitten in de zelf geschapen dwangbuis van haar verouderde IT. IT die niet op tijd wordt vernieuwd.
3. De huidige overheidsautomatisering lijkt voornamelijk t.b.v. de efficiency van de ambtenaren en de eigen processen, dus binnenwaarts gericht. De overheid moet leren naar buiten te kijken. Buiten zitten de klanten¹, aangeduid als ‘burger’ en ‘bedrijf’.
4. Er zal een continue stroom van veranderingen blijven komen uit de Tweede Kamer van wet- en regelgeving die de digitale transformatie bij de overheid helaas niet makkelijker zal maken.

Intro

Vanuit bovenstaande zorgen is in 2019 het IT-Deltaplan als burgerinitiatief opgesteld om betrokken burgers te interesseren mee te denken over de digitalisering van de overheid en deze uitdaging te helpen analyseren en met relevante verbetersuggesties te komen. Na enkele voorbereidende publicaties is een versie 0.3 gelanceerd waarop ruim 100 IT-professionals hebben gereageerd, zie www.itexecutive.nl/it-deltaplan-overheid. Voorts hebben vele professionals nog extra gereageerd per email, per LinkedIn en in persoonlijke gesprekken, waardoor de totale groep betrokkenen tot ruim 200 is uitgegroeid.

De tijd van notities schrijven en kritiek leveren, moet nu afgelopen zijn. Er is een bewezen behoefte aan een groep externe experts die de overheid zou kunnen ondersteunen en begeleiden bij het:

- toetsen en/of doorlichten,
  - reflecteren en afwegen,
  - op- of doorstarten,
  - coaching en mentoring van betrokken medewerkers,
- van programma's en implementaties waarbij IT en digitalisering een cruciale rol spelen.

---

¹ Het woord ‘klant’ komt hier wellicht een beetje vreemd over, want als burger of bedrijf kan je geen andere overheid kiezen.

I-mentor

Vanuit de hierboven geformuleerde behoefte aan externe expertise heeft een groep ervaren IT-professionals het initiatief genomen het bureau 'i-mentor' op te richten. I-mentor is geen traditioneel adviesbureau. Het is een groep van onafhankelijke, onpartijdige, zeer ervaren professionals, met specifieke ervaring in onderwerpen als opdrachtgeverschap, governance, architectuur, techniek, data, cybersecurity en communicatievaardigheden in en over grote programma's. Allen hebben een lange carrière achter de rug waarin zij succesvol verantwoordelijk waren voor grote digitaliseringstrajecten en -projecten. Als geen ander kennen zij de kritische succesfactoren, zowel met betrekking tot functionele als de niet-functionele aspecten.

Een rijke verzameling van seniore eenlingen die stuk voor stuk uit zichzelf kunnen opereren, maar waar per opdracht een meerwaarde wordt geleverd als team. Denk ook aan zorgvuldig geselecteerde, onafhankelijke en onpartijdige ZZP'ers bekend met de nieuwste technologieën. Ook energieke, al dan niet gepensioneerde IT-toppers zijn via i-mentor beschikbaar.

Werkwijze

Er zijn leden die zich binnen de opdracht meer bezighouden met 1-op-1 activiteiten, anderen meer met teamsessies en weer anderen met coaching en mentoring van jonge IT-professionals.

Allen verrichten hun inzet in de eerste plaats met '*passie voor informatie*' maar ook vanuit de zorg die zij hebben over de zichtbare moeite die de overheid heeft met haar digitaliseringsinspanningen: '*hoe kunnen we ze helpen?*'

In de overheid werken veel vakbekwame IT-ambtenaren op uitvoerend niveau dus wij hoeven niets over te nemen. Onze skills zijn mentoring en coaching. Meedenken en soms de weg wijzen. Reflecteren en adviseren. Daarom benadrukken wij om in de beginperiode van de digitalisering te werken met mixed-teams: circa 50% IT-ambtenaren en circa 50% externen.

Tevens willen wij benadrukken dat er niet voorbij kan worden gegaan aan het verschil tussen verantwoordelijkheid en bevoegdheid. Geen bevoegdheden als team om te veranderen betekent een kansloze zaak voor dat team.

Daarbij geldt voor de externen dat zij - naast eventueel afgesproken professionele werkzaamheden - zich vooral bezighouden met overdracht van kennis en vaardigheden naar de deelnemende IT-ambtenaren. Ons doel is dat deze IT-ambtenaren hun werk zelfstandig kunnen voortzetten na ons vertrek. Wij verkopen geen vis (uurtje factuurtje), maar leren de medewerkers vissen.

Externen horen na bepaalde tijd weer te vertrekken. Wij geloven niet dat werk laten overnemen door externen, op termijn tot een goed resultaat leidt. Wij geloven in coaching en mentoring van (jonge) IT-ambtenaren door onze groepsleden, zodat de eigen IT-capaciteit van de overheid in staat is de systemen te exploiteren en te onderhouden. Een mentor als tijdelijk ingehuurde buddy of maatje voor een korte, afgesproken periode.

Dienstenpakket

Onze diensten ten aanzien van digitaliseringsprogramma's:

1. Verkenning (een objectieve blik op de huidige toestand ten aanzien van de digitalisering).
2. Grand Design van het eindresultaat.
3. Kritische succesfactoren, veranderingsmanagement.
4. Planvorming van het digitaliseringsprogramma.
5. Startnotities opstellen; denk groot maar begin klein.
6. Begeleiding en bijsturing van lopende digitaliseringsprogramma's.
7. Opzetten begeleidingsstructuur en opdrachtgeverschap van het digitaliseringsprogramma.

De opdrachten voor klanten worden opgeknipt in kleine, overzichtelijke deelopdrachten waarbij de klant na elke deelopdracht kan stoppen zonder verplichting (behoudens betaling van reeds gedane inspanningen). Het in haalbare etappes opknippen, is een uiterst verfijnd proces omdat digitalisering veel aspecten betreft. Naast architectuur en techniek zijn de nodige verandering c.q. aanpassing van organisatie en werkwijze cruciaal. Zonder draagvlak bij en vooral 'binnen' de organisatie is succes bijna onmogelijk. Elke behaalde etappe is een overwinning.

Beoogd resultaat

Ons doel is kennisoverdracht, ervaringsopbouw en zelfstandigheid van de ambtelijke organisatie op het gebied van ontwerpen op basis van architectuur, datacentrisch denken, integraal ontwerpen en integrale veiligheid, procesgerichte kwaliteitsborging, maakbaarheid en instandhouding. Daarnaast zit in onze grondhouding het enthousiasme voor de creatie van enthousiaste IT-deskundigen die net als wij op dit gebied een mooie loopbaan kunnen op- en uitbouwen.

Waarom wij?

1. Wij zijn doorgewinterde professionals, die zowel bij de overheid als in de private sector hun sporen hebben verdiend bij het management, de innovatie en de architectuuropzet van complexe IT-programma's.
2. Naast kennis en ervaring, tonen wij flexibiliteit en empathie.
3. Wij zien digitaliseringsprogramma's breder dan puur techniek.
4. Wij zetten, naast onszelf als begeleiders, uitsluitend ervaren (individuele en vertrouwde) professionals in op concrete onderdelen van de opdracht.
5. Wij werken niet met sjablonen, specifieke werkmethode of standaard aanpak. De werkwijze wordt per opdracht afgesproken met de klant.
6. Wij wensen nadrukkelijk dat de klant voor de opdracht voorziet in een eigen gemengd team van IT-mensen en businessmensen, naast eventueel benodigde inhuur.
7. Wij bieden eenvoudige contracten, met een opzegtermijn van slechts één maand. De klant kan zonder opgaaf van redenen met inachtneming van deze termijn de opdracht opzeggen, waarbij de financiële verplichtingen tot de opzegdatum aan het einde van de maand door de klant worden betaald.
8. We werken met peer-reviews, waarbij belangrijke voorgenomen beslissingen, conclusies of aanbevelingen, door een onafhankelijke tweede persoon (niet betrokken bij de opdracht) wordt beoordeeld.
9. De contractrelatie wordt door één van de oprichters afgesloten.
10. Behalve het in rekening gebrachte uurtarief, zijn er geen andere kosten voor de klant. In het geval van grote afstanden (boven de 100 km enkele reis) worden

kilometerkosten in rekening gebracht, respectievelijk bij noodzakelijke overnachtingen de hotelkosten.

Het team

Het burgerinitiatief 'i-mentor' is opgericht op 5 maart 2021 door Daan Rijsenbrij, Hans Timmerman, John Post en Peter Hagedoorn.

Betrokken persoonlijke competenties:

1. Aris Pierweijer (kennismanagement & communicatie in en rond digitalisering)
2. Ben van Akooy (businessketens & data-analyse in een digitale wereld)
3. Daan Rijsenbrij (digitale architectuur; methoden van systeemontwikkeling)
4. Dennis van der Spoel (soft skills en werkvormen in een digitaliseringstraject)
5. Dick Vesters (databases in een gedigitaliseerde wereld)
6. Ed van der Winden (systeemtheoretische benadering ter vereenvoudiging van de digitaliseringsopdracht)
7. Hans Loeve (BPM van IT-processen in het digitale tijdperk)
8. Hans Timmerman (engineering; datamanagement; innovatie en data)
9. Harm van der Lek (data-architect)
10. Jaap van der Veen (cybersecurity in overheidsomgeving)
11. Jan Dietz (emeritus hoogleraar TUD: 'Enterprise Engineering')
12. Jan Hoogervorst (sociotechniek als uitgangspunt voor digitalisering)
13. Jan van Es (contouren van de nieuwe IT voor de overheid in het digitale tijdperk)
14. Johan Krebbers (ex chief architect Shell; specialist 'emerging technologies')
15. Johan Withag (senior software architect)
16. John Froger (IT-Governance; cultuur- en organisatieverandering in een digitale overheid)
17. John Post (ICT, digitalisering, internet of things, governance)
18. Karel Koet (management van multidisciplinaire digitaliseringsprogramma's)
19. Kees Verhoeven (ex-Kamerlid en tech-expert)
20. Loek Hassing (architect van een leefbare digitale wereld)
21. Lydia Duijvestijn (back-up filosofie en resilience in de digitale wereld)
22. Monique Dubois (dwarskijker bij complexe IT-programma's, met name betreffende digitalisering)
23. Niels Klinkenberg (businessarchitectuur)
24. Peter Hagedoorn (businessstructuren; relatie 'bestuur-business-IT' en leiding geven aan digitale transformaties)
25. Peter Rietveld (cybersecurity)
26. Rick van der Lans (data architectuur, data warehousing, business intelligence, big data en database technology in het digitale tijdperk)
27. Richard van Breukelen (autoriteit op sturing van IT-gedreven veranderprocessen)
28. Rob Bening (ex CISO, ex CTO en ex Chief Architect bij de ING)
29. Rob Poels (begeleiding digitaliseringsprogramma's; andere organisatievormen door technologie)
30. Ruud Leether (contractmanagement en het beslechten van daaraan gerelateerde geschillen)
31. Ted Mos (privacy-management en informatiebeveiliging in het digitale tijdperk)
32. Victor de Pous (rechtshouders van overheidsautomatisering, digitalisering in het bijzonder)

Uit de variëteit van bovenstaande opsomming blijkt dat wij het nodig vinden digitalisering multidisciplinair te beschouwen. Daarnaast kan nog worden geput uit een uitgebreid reservoir/ecosysteem van gelijkgestemden.

Nadere informatie Daan Rijsenbrij: daan@rijsenbrij.eu of 06 4672 2999.